

Reflectie/feedback formulier coaching in peergroep - expertversie

Van:

Schaal: F E D C B A

	F	E	D	C	B	A
1 Selectie kinderen voor peergroep: peercontact						
1.1 Ik hanteer criteria voor deelname peergroep die echt peercontact garanderen / proefperiode						
2 Werken met concrete, persoonlijke doelen						
2.1 Ik gebruik de eerste periode (6 weken / half jaar) om te observeren welk doel wezenlijk is						
2.2 Ik zorg dat de kinderen hun sterke kanten en kwaliteiten leren kennen						
2.3 Ik formuleer met elk kind min. 1 en max. 3 persoonlijke doel(en) voor max. 6 weken						
2.4 Ik houd min. na 6 bijeenkomsten kind-gesprekken om doelen te evalueren, aan te passen						
2.5 Ik geef feedback als een gekozen doel niet wezenlijk blijkt voor het kind						
3 Werken met reflectie en feedback: intensieve begeleiding						
3.1 Ik geef de kinderen elke dag 15 min. om te reflecteren op voortgang in hun doel(en)						
3.2 Ik geef elke bijeenkomst minimaal 3 kinderen feedback op hun doel(en)						
3.3 Ik maak hiervoor elke bijeenkomst korte video-opnamen die we samen evalueren						
3.4 Ik leer de kinderen echte tips en werkbare tips geven						
3.5 Ik motiveer het geven van echte tips en werkbare tips door een "lijst van beste gevers"						
4 Stimuleren van deep level learning en vraaggestuurd leren						
4.1 Ik leer de kinderen dat vragen verschillen in belang (een taxonomie)						
4.2 Ik hanteer voor heel jonge kinderen verhalend ontwerpen als werkvorm						
4.3 Ik hanteer vervolgens opzoekend, onderzoekend en ontwerpnd leren als werkvorm						
4.4 Ik bied daarbij uitgebreide verkennende activiteiten aan om diep op de zaak in te gaan						
5 Bieden van structuur en jaarplanning activiteiten						
5.1 Ik geef de kinderen niet al teveel tijd om hun opdracht af te krijgen (tijdsdruk leren)						
5.2 Ik maak vooraf met de kinderen duidelijke afspraken over de kwaliteit van het product						
5.3 Ik bied structuur in de vorm van de stappen van onderzoekend en ontwerpnd leren						
5.4 Ik maak 'n jaarplanning met evenwichtig aanbod: ook natuuronderzoek / kunstzinnig ontwerp						
6 Psycho-educatie voor zelfinzicht						
6.1 Ik vergroot het zelfinzicht door psycho-educatie over hoogbegaafdheid						
6.2 Ik vergroot het zelfinzicht bij de kinderen door psycho-educatie over 5XG						
6.3 Ik vergroot het zelfinzicht door psycho-educatie over de werking van het brein						
6.4 Ik vergroot het zelfinzicht door psycho-educatie over mindset						
6.5 Ik vergroot het zelfinzicht door psycho-educatie over teamrollen						
7 Werken met een kader van ontwikkeling (taxonomie)						
7.1 Ik hanteer een kader voor ontwikkeling dat een taxonomie, gelaagdheid heeft: bijv. 3xL						
7.2 Ik zorg dat de kinderen en hun ouders en leerkrachten die taxonomie kennen						
7.3 Ik laat de kinderen in de peergroep oefenen met die gelaagdheid, zodat zij verband zien						
8 Samenwerken op grond van doelen: "gouden driehoek"						
8.1 Ik betrek ouders en eigen leerkracht(en) bij het formuleren van persoonlijke doelen						
8.2 Ik werk samen met ouders en eigen leerkracht(en) aan de persoonlijke doelen						
8.3 Minimaal elk half jaar evalueer ik met ouders en eigen leerkracht(en) de doelen						
9 Registratie: groei in beeld, portfolio						
9.1 Ik heb de doelen geformuleerd in termen van voor iedereen waarneembaar gedrag						
9.2 Ik gebruik een groeischaal die gebaseerd is op waarneembaar gedrag						
9.3 Ik laat de kinderen groei registreren op grond van reflectie, maar ook feedback (tips/top)						
9.4 Ik heb een groepslijst met de persoonlijke doelen die ik zoveel mogelijk cluster						
9.5 Ik neem de groei meters van de kinderen over in mijn overzicht						
9.6 Ik gebruik digitale registratie van groei door reflecties en feedback (tips/tops)						
10 Naast coaching ook inhoudelijke instructie op niveau						
10.1 Ik instrueer de kinderen aanpakken voor wiskunde, samenvatten, woordjes leren e.d.						
10.2 Minimaal 2 keer per jaar komt een gastdocent (ouder?!) instructie op niveau verzorgen						
10.3 Minimaal 2 keer per jaar komt een vakdocent van het VO instructie op niveau verzorgen						
10.4 Minimaal 2 keer per jaar zorgt een excursie voor instructie op niveau						

Uitgangspunten bij deze lijst

Voor zover ik weet zijn er, ondanks de lobby van oudervereniging Balans, door de overheid nog steeds geen kwaliteitscriteria geformuleerd voor peergroeponderwijs. Daarom deze lijst om daaraan een bijdrage te leveren.

1. Meest wezenlijke van een peergroep is peercontact

Het bestaansrecht van peergroeponderwijs wordt in de eerste plaats ontleend aan de mogelijkheid van peercontact (Mönks, 1985). Maar dan moet er ook wel echt sprake zijn van peers: een kind met een IQ van meer dan 130 (2 standaarddeviaties) is wezenlijk anders dan een kind met een IQ van pakweg 120 (1 standaarddeviatie): in cognitie, sociaal-emotioneel en praktisch. (Verstand, gevoel en handelen)

2. Coaching

We gaan ervan uit dat coaching de belangrijkste leerkrachtcompetentie voor een peergroepbegeleider is. Het kunnen geven van inhoudelijke instructie op hoogbegaafd niveau zou ook gewenst zijn, maar dat is voor de meesten van ons niet weggelegd, zeker niet op alle gebieden waar hoogbegaafde kinderen zich zouden willen verdiepen. Tot een leeftijd van pakweg 8 jaar is dat misschien nog wel mogelijk, maar worden de kinderen ouder dan zullen we hiervoor een beroep moeten doen op gastdocenten.

3. Doelgerichtheid in plaats van vrijblijvendheid

Hoogbegaafde kinderen worden vaak geconfronteerd met vrijblijvendheid: “als je klaar bent mag je...”, “vul op deze lijn maar eens in of je gegroeid bent”, enz. Persoonlijke doelen moeten samen met het kind zo concreet geformuleerd worden dat het kind het echt als een belangrijk en haalbaar doel ervaart. En het kind moet niet alleen reflecteren op het halen van zo'n doel, maar het moet er ook feedback op krijgen of vragen. Doelen worden dus geformuleerd als waarneembaar gedrag. Video-opnamen kunnen hierbij voor een wezenlijke bijdrage zorgen. Ook een schaal die vraagt naar waarneembaar gedrag is helpend.

4. Diepgang in plaats van oppervlakkigheid, samenhang in plaats van ad hoc handelen

Hoogbegaafde kinderen hebben een natuurlijke voorkeur voor het begrijpend leren, ook wel deep level learning genoemd. Ze willen verbanden leggen, betekenis zoeken, conclusies trekken; verder, dieper, abstracter denken. Hun motivatie is intrinsiek en authentiek: alles wat interessant is, is de moeite waard om te leren. (Gibbs, Morgan & Taylor, 1982) (Bron tekst: 2wicked.nl) Dit is de basis voor elk dieper begrip en ook voor creativiteit in het denken (Dr. Sonia van Enter-Zirinsky, 2015) Ze zijn op zoek naar het diepst mogelijke verband zou je kunnen zeggen. Dat heeft consequenties voor het aanbod (Bloomopdrachten gaat nog niet ver genoeg: NPDL Michael Fullan 2014) maar ook voor de coaching: de samenhang in de doelen die besproken worden moet duidelijk worden. Een kader met een taxonomie erin: hoofdgebieden van ontwikkeling, kerncompetenties daarbij, deelgebieden daarbij met deelvaardigheden, enz.. Ook bij coaching op blokkades in het kind zal de diepte opgezocht moeten in plaats van symptoombestrijding (Groebbé, 2018), overigens ook omdat dat duurzamer is.

5. Leren werken met tijdsdruk: tempo in plaats van traagheid

Een hoogbegaafd kind heeft in het algemeen niet leren werken onder tijdsdruk. Dus het is van belang dat de tijd die gebruikt mag worden voor opgegeven taken niet te groot is.

6. Balans tussen verstand, gevoel en handelen

In het concept van Talent3XL is balans tussen verstand, gevoel en handelen cruciaal. Het kind moet niet alleen weten wat zijn sterke en werkpunten zijn en hoe het van het eerste kan profiteren en aan het laatste kan werken (psycho-educatie), maar het moet ook het gevoel hebben dat het zelf eigenaar is van zijn ontwikkeling en vooral ook het gevoel hebben dat het kan ontwikkelen als het oefent en doorzet. Want dan pas zal het er ook naar (kunnen) gaan handelen. En wat bevordert dat gevoel van competentie en een growth mindset

7. Structuur

De coach zal moeten zorgen voor voldoende structuur. En voldoende is voor elk kind weer anders. Als dan vervolgens ook duidelijk is dat die structuur niet bedoeld is als dwangbuis, dus dat je er om goede redenen zeker ook van kunt afwijken is de basis voor zelfvertrouwen gelegd en de executieve functies geoefend.

8. Zelfvertrouwen

De motor van ontwikkeling is zelfvertrouwen, dan durf je gemotiveerd de uitdaging aan. Om die veerkracht te bevorderen moeten we het kind zijn kwaliteiten laten zien en zeker niet uitsluitend het accent leggen op wat (nog) niet goed gaat.

9. Gouden driehoek

In de coaching werken we in de gouden driehoek (Kind, ouder, leerkracht) bij voorkeur samen op basis van doelen. Op de LOOD-lijst voor de peergroep staan dan ook kolommen voor alle drie de partijen. Wat dit betreft is de peergroep te vergelijken met de impulsklassen die nu overal opgestart worden. Ook de intensiteit van de coaching is een overeenkomst.

Uitleg: Kolom “F-A”: Betekenis letters:

A= Dat doe ik al automatisch, B =Dat heb ik al vaker laten zien, C= Dat heb ik al eens laten zien, D = Dat heb ik gedeeltelijk laten zien, E = Dit is een werkpunt van mij of F= Hier ben ik nog nooit bewust mee bezig geweest.